

%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B2%D1%96%D1%80%D1%83%D1%81

2. Вікіпедія. Комп'ютерний вірус «Creepер». URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Creepер>

3. Види комп'ютерних вірусів. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D0%BF%27%D1%8E%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B2%D1%96%D1%80%D1%83%D1%81

4. Правила безпеки від зараження вірусами. URL: <https://bitdefender.ua/blog/kak-zashhitit-komp-yuter-ot-virusov-10-pravil/>

ФОРМУВАННЯ ІНФОМЕДІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ З «КУЛЬТУРИ СУЧАСНОЇ ДІЛОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ»

Педченко С. О.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

***Анотація.** Йдеться про проблему формування інфомедійної грамотності в здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти під час опанування дисципліни «Культура сучасної ділової комунікації». Основну увагу звернено на вправи з вироблення мовно-комунікативної компетентності, набуття якої дає змогу майбутнім фахівцям почуватися безпечно в умовах інформаційної війни.*

***Ключові слова:** Інфомедійна грамотність, культура сучасної української мови, ділова комунікація, комунікативна компетентність.*

Мова як семіотично-інформаційна система є важливим професійним інструментом для фахівця будь-якої спеціальності. У цьому зв'язку вибірково компонента для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти «Культура сучасної ділової комунікації» відіграє виняткову роль, адже орієнтована

передусім на формування комунікативної компетентності студентів, ознайомлення їх зі специфікою мовленнєвої культури в діловій царині, вироблення вміння вільно орієнтуватися в неоднорідних за стилістичними та прагматичними характеристиками дискурсах, удосконалення власного професійно орієнтованого мовлення тощо.

В умовах російсько-української війни, невід'ємним складником якої є, на жаль, «інформаційний терор», пріоритетними стали такі компоненти професіограми молоді людини як вміння застосовувати стратегію й тактику спілкування відповідно до психологічних і соціокультурних особливостей співрозмовника, інтегрувати мовнокомунікативні спроможності в коло безпосереднього фахового досвіду, виявляти комунікативні девіації, спричинені різними чинниками (намірами адресанта ввести в оману адресата повідомлення, суб'єктивністю сприйняття реципієнта, порушеннями мовного коду тощо), реалізовувати професійні ідеї та проекти у формах національної культури тощо.

Заняття з культури сучасної ділової комунікації – доволі ефективний інструмент формування інфомедійної грамотності здобувачів вищої освіти, зокрема розвитку навичок критичного мислення, аналізу та оцінки інформації, вміння працювати з різними джерелами (медіаресурсами, соціальними мережами тощо).

Для досягнення означеної мети слухачі пропонованої дисципліни мають можливість виконати низку цікавих завдань, з-поміж них такі:

- вправа «Барометр», що передбачає висловлення аргументованої думки з тієї чи тієї актуальної проблеми [5] (наприклад, консолідувальна роль української мови в умовах війни, спекулювання цією темою в засобах масової комунікації);
- вебдискусія «Без мови рідної, юначе, й народу нашого нема»;
- вправа «Асоціативне коло», що полягає в підборі лексем-асоціатів до слова-стимулу як складника сучасної картини світу українця (наприклад,

опозитивні концепти ВІЙНА / МИР, ДОБРО / ЗЛО, ЛЮБОВ / НЕНАВИСТЬ тощо);

- вправа «Намалюй лінгвопортрет», яка передбачає висвітлення засобами мовної культури важливої інформації про елітарні мовні особистості минулого та сучасності (Івана Франка, Тараса Шевченка, Лесю Українку, Олену Курило, Юрія Шевельова, Олексу Синявського, Мирослава Дочинця, Ліну Костенко, Оксану Забужко, Павла Гриценка, Олександра Пономарева, Бориса Антоненка-Давидовича та ін.);

- вправа «Антиплагіатор», що передбачає формування академічної культури (наприклад, пошук у сучасних медіатекстах інформації, «запозиченої» з інших джерел, спотвореної чи недоброчесно використаної);

- вправа «Назва – корона повідомлення» (мовний аналіз заголовків);

- гра «Успішний редактор», що вможливує вироблення так званого мовного чуття, критичного ставлення до власних висловлювань та лінгвальних продуктів навколишніх, вміння ідентифікувати девіації на різних рівнях мовної системи [3, 4] (аналіз медіаповідомлень щодо наявності в них порушень мовних норм);

- вправа «Лови фейк про Український правопис» [6] (аналіз медіапродуктів, що спотворювали інформацію про зміни в чинному орфографічному кодексі);

- гра «Комунікативна невдача», спрямована на вироблення здатності до уникнення чи успішного розв'язання комунікативних конфліктів, усвідомленої позитивної мовленнєвої поведінки як професійної якості [1, 2] тощо.

Отже, формування інфомедійної грамотності – важливий етап у становленні сучасної мовної особистості, яка завдяки своїм комунікативним спроможностям здатна вбезпечити себе й людей, що перебувають поруч, від інформаційних атак в умовах війни.

Список використаних джерел

1. Бацевич Ф. *Основи комунікативної девіатології* (2000). Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. 236 с.
2. Бацевич Ф. *Основи комунікативної лінгвістики* 2004. Київ : ВД «Академія», 2004. 342 с.
3. Мацько Л. І., Кравець Л. В. *Культура української фахової мови* (2007). Київ : ВЦ «Академія». 360 с.
4. Пономарів О. *Культура слова: Мовностилістичні поради* 2001. Київ : Либідь. 240 с.
5. Сербенська О. А. *Культура усного мовлення. Практикум* 2004. Київ : Центр навчальної літератури. 216 с.
6. *Український правопис* 2019 Київ : Наукова думка, 2019. 391 с.

РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Педько Я. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Анотація. *Культура безпеки життєдіяльності (далі БЖД) в сучасному світі має важливе значення, особливо для дітей, які є вразливою категорією населення. Одним із способів розвитку культури БЖД у школярів є використання уроків образотворчого мистецтва (далі ОМ) в основній школі. У цій статті розглянемо, як уроки образотворчого мистецтва можуть сприяти розвитку культури БЖД учнів основної школи.*

Ключові слова: *безпека, життєдіяльність, мистецтво, матеріали, культура.*